

UCHWAŁA NR XLIV/345/00

Rady Miasta Krakowa

z dnia 23 lutego 2000 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2000.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r. Nr 13 poz. 74, zm.: Dz. U. Nr 58 poz. 261, Nr 106 poz. 496 i Nr 132 poz. 622, z 1997 r. Nr 9 poz. 43, Nr 106 poz. 679, Nr 107 poz. 686, Nr 113 poz. 734, Nr 123 poz. 775, z 1998 r. Nr 155 poz. 1014, Nr 162 poz. 1126/ oraz art. 4¹ ust. 2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 230, zmiany: Dz. U. z 1984 r. Nr 34 poz. 184, z 1987 r. Nr 33 poz. 180, z 1989 r. Nr 35 poz. 192, z 1990 r. Nr 34 poz. 198, z 1990 r. Nr 73 poz. 431, z 1991 r. Nr 73 poz. 321, z 1991 r. Nr 94 poz. 419, z 1993 r. Nr 40 poz. 184, z 1996 r. Nr 127 poz. 593, z 1997 r. Nr 113 poz. 732, z 1997 r. Nr 121 poz. 770, z 1997 r. Nr 88 poz. 554 i z 1998 r. Nr 106 poz. 668/ Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie na rok 2000 w brzmieniu załącznika nr 1 do uchwały.
2. Planowane wydatki na rok 2000 zawiera załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta Krakowa i zobowiązuje się do złożenia Radzie Miasta Krakowa sprawozdania z wykonania uchwały w terminie do 31 marca 2001 r.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Gazecie Urzędowej Miasta Krakowa.

Wiceprzewodniczący Rady

Wiesław MISZTAŁ

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie na rok 2000

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa strategię działań Gminy Miasta Krakowa w roku 2000. Program stanowi realizację zadania własnego Gminy, wynikającego z Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi. Wynika również z woli samorządu lokalnego, kierującego się poczuciem odpowiedzialności i zrozumienia wagi problemów alkoholowych. Jest próbą wypracowania efektywnych środków w tym zakresie, uwzględniających możliwości, uwarunkowania i potrzeby lokalne.

Program uwzględnia i łączy dwie zasadnicze potrzeby:

- unifikację działań, wypracowania czytelnych i skutecznych modeli i instrumentów diagnozy oraz rozwiązań systemowych,
- konieczność dostrzegania i wykorzystania różnorodnych, sprawdzonych metod i doświadczeń.

Program stanowi połączenie działań skierowanych – z jednej strony do całej społeczności Gminy, z drugiej zaś do poszczególnych środowisk, grup społecznych.

Z powyższych założeń wynikają cele programu, które zostały ujęte w następujących kategoriach:

- 1. Diagnoza problemu** – monitorowanie zagrożeń, tworzenie i aktualizacja ich mapy
 - a/ wśród dzieci i młodzieży
 - b/ w populacji dorosłych mieszkańców Krakowa
- 2. Informacja** – zapewnienie jak najszerszego dostępu do informacji o zagrożeniach wynikających z używania alkoholu oraz możliwości uzyskania pomocy i rozwiązania problemu w tej dziedzinie.
- 3. Profilaktyka i promocja** zdrowego stylu życia w trzeźwości – zwłaszcza wśród młodzieży – pozytywnych wzorców zachowań, w tym umiejętności spędzania czasu wolnego i radzenia sobie z problemami dnia codziennego bez używek.
4. Wszechstronna, kompleksowa **pomoc dla członków rodzin** alkoholowych.
5. Zwiększenie dostępności do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
6. Tworzenie skutecznych instrumentów w zakresie kontroli przestrzegania przepisów wynikających z Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi.
7. Ograniczenie dostępności do alkoholu, szczególnie dla dzieci i młodzieży, realizowane poprzez utrzymanie stałej liczby punktów sprzedaży oraz prowadzenie systematycznej kontroli.
8. Organizowanie systematycznych szkoleń, zwiększających kompetencje zawodowe specjalistów realizujących zadania wynikające z Ustawy oraz Gminnego Programu.

I. Informacja

1. Stworzenie bazy danych dotyczącej problematyki uzależnień /udostępnienie informacji o chorobie, możliwościach leczenia, dostępnej pomocy różnego rodzaju, w tym: istniejących ośrodków, realizowanych programów oraz wykaz specjalistów i literatury przedmiotu/.
2. Utworzenie i utrzymanie serwisu informacyjnego dostępnego w prasie oraz w Internecie /Strona www oraz kontaktowy adres e-mail/.
3. Opracowanie i zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych i propagandowych – ulotki, broszury, książki, prasa, filmy. Opracowanie i wydanie nowego informatora dla mieszkańców gminy.
4. Utrzymanie Telefonu Zaufania dla Osób z Problemem Alkoholowym oraz dofinansowanie Młodzieżowego Telefonu Zaufania i Telefonu Informacji Toksykologicznej
5. Dofinansowanie tematycznych audycji radiowych.

Informacja – obejmuje szeroki zakres działań związanych z gromadzeniem i udostępnianiem mieszkańcom Gminy wszelkich informacji na temat uzależnienia od alkoholu i możliwości leczenia tej choroby, a więc wykazu placówek, specjalistów, programów oraz wszelkich instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i zagadnień pokrewnych /np. przemoc, hazard, sekty, etc./. Punkt I obejmuje stworzenie krakowskiej bazy danych w zakresie powyższej problematyki oraz oszacowanie krakowskich zasobów leczenia odwykowego – szczegółowa charakterystyka placówek odwykowych i pomocniczych – w tym warunki lokalowe i personalne z uwzględnieniem krajowych standardów leczenia odwykowego. Analogicznie – utworzymy krakowską bazę danych w zakresie profilaktyki i programów ograniczania szkód związanych z używaniem alkoholu /dział II p.3/. Zebranie i opracowanie powyższych materiałów pozwoli na uruchomienie i utrzymanie stałego, na bieżąco aktualizowanego serwisu informacyjnego dla mieszkańców i służb miejskich. Zawiera różnorodność prezentacji /dostępności/ tych informacji poprzez:

Opracowanie i wydanie w dużym nakładzie nowego, zaktualizowanego informatora dla rodziców. Opracowanie ulotek adresowych i edukacyjnych dla służb miejskich i mieszkańców Krakowa. Zgromadzenie materiałów edukacyjnych /książki, filmy/ na użytek różnych działań edukacyjnych i profilaktycznych w placówkach miejskich. Współpraca z prasą oraz dofinansowywanie audycji radiowych o tematyce promującej zdrowy styl życia i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Internet – nowe medium o dużej dostępności i atrakcyjności, szczególnie dla dzieci i młodzieży. Zakładamy utworzenie strony www. na serwerze miejskim oraz adresu e-mail do korespondencji i bieżących kontaktów. W dalszej perspektywie wykorzystanie pomysłu grup dyskusyjnych dla promocji zdrowego stylu życia – bez nałogów.

Utrzymanie Telefonu Zaufania dla Osób z Problemami Alkoholowymi – finansowanie całodobowych dyżurów, szkolenie osób dyżurujących, zakup sprzętu i materiałów. Dofinansowanie innych, działających na terenie Gminy telefonów zaufania tzn. Młodzieżowego Telefonu Zaufania oraz Telefonu Informacji Toksykologicznej.

II. Profilaktyka

1. Monitoring w zakresie uzależnień – analiza wyników badań ESPAD – stworzenie mapy uzależnień dla miasta Krakowa oraz zabezpieczenie działań profilaktycznych i interwencyjnych dla najbardziej zagrożonych środowisk /obszarów/,
2. Analiza i prace korekcyjne związane z wdrażaniem i realizacją w szkołach podstawowych i gimnazjach pakietu „Moje Zdrowie”.
3. Zbilansowanie krakowskich zasobów w zakresie profilaktyki: programy, realizatorzy, doświadczenia.
4. Ocena skuteczności dotychczasowych działań profilaktycznych – raport wstępny.
5. Analiza pracy i rozwijanie sieci świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych – baza lokalowa, personel, dofinansowywanie kosztów utrzymania świetlic, zakup programów dla świetlic, opracowanie zasad dofinansowywania świetlic i programów, regulaminy.
6. Współpraca w zakresie profilaktyki: różne instytucje, wspólne działania, uzupełnianie oferty, wymiana doświadczeń, szkolenia.
7. Zakup programów profilaktycznych

Profilaktyka – obejmuje całokształt działań skierowanych do dzieci i młodzieży w celu wyeliminowania z ich życia używek i z nimi związanych. Podstawowym zadaniem jest tutaj opracowanie swoistej mapy zagrożeń uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży oraz w oparciu o analizę tej mapy skierowanie celowych działań profilaktycznych do osób szczególnie zagrożonych. Zmianą w zakresie realizacji profilaktyki w Krakowie ma być dokładne rozpoznanie zjawisk patologicznych, określenie potrzeb Gminy w tym zakresie oraz wypracowanie właściwej dystrybucji sił i środków zgodnie z tymi potrzebami. Drugim zadaniem jest próba wprowadzenia pewnej unifikacji w działania profilaktyczne polegającej na objęciu wszystkich krakowskich dzieci takim samym podstawowym programem profilaktycznym /wprowadzenie do szkół pakietu edukacyjnego „Moje Zdrowie”/ – uzupełnianym w miarę potrzeb i możliwości o dodatkowe działania. Zbilansowanie potrzeb i zasobów w oparciu o wyniki badań i tworzoną bazę danych pozwoli dokonać pewnej oceny dostępności i skuteczności profilaktyki, co stanowić będzie podstawę dalszych prac nad wypracowaniem krakowskiego programu profilaktyki i promocji zdrowia. Zostanie opracowany wstępny raport. Trzecim nurtem działań profilaktycznych jest rozwijanie sieci świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych stanowiących bazę działań i otwierających możliwości atrakcyjnego spędzania czasu w bezpiecznych warunkach. Program zakłada dofinansowanie różnych projektów, poszerzenie ofert ale także pewną unifikację poprzez tworzenie standardów, regulaminów i modeli pracy dla placówek profilaktycznych z możliwością uzyskiwania przez te placówki rekomendacji miejskich.

III. Leczenie i rehabilitacja

1. Ocena stanu lecznictwa odwykowego w mieście /placówki, baza lokalowa, kompetencje kadry, oferty programowe – wprowadzanie standardów w lecznictwie odwykowym/.
2. Dofinansowanie szkolenia kadry ośrodków zajmujących się terapią uzależnienia i współuzależnienia, przemocą w rodzinie, etc.
3. Pomoc w usamodzielnieniu placówek odwykowych – zmiana struktury lecznictwa odwykowego.
4. Poszerzanie oferty leczniczej dla rodzin z problemem alkoholowym poprzez zakup specjalistycznych programów terapii.
5. Finansowanie klubów abstynenta. Działalność bieżąca, obozy terapeutyczne dla rodzin, zajęcia rehabilitacyjne, pomoc psychologiczna w klubach abstynenta, grupy samopomocowe.
6. Programy ograniczenia szkód – opracowanie projektów – warsztaty terapii zajęciowej, kursy zawodowe.
7. Poradnia dla dzieci i młodzieży.
8. Krakowskie centrum terapii uzależnienia – filie ośrodka. Utrzymanie ośrodka w tym: media, etaty, opłaty, uzupełnienie wyposażenia, nadzór nad działalnością ośrodka, przygotowanie kontraktu i rozliczenia bieżące. Uzupełnianie i poszerzanie oferty terapeutycznej dla rodzin z problemem alkoholowym. Poradnia dla ofiar przemocy.
9. Badanie zakresu występowania objawów uzależnienia w populacji dorosłych mieszkańców Krakowa – AUDIT.
10. Izba Wyrzeźwień – utrzymanie punktu konsultacyjnego.

Leczenie i rehabilitacja – stanowi niewątpliwie najważniejsze zadanie niniejszego programu dlatego, że początkiem i wyznacznikiem zakresu problemów alkoholowych jest ilość osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. Konieczność podejmowania działań informacyjnych i profilaktycznych zależy w prostej linii od rozległości zjawiska alkoholizmu w populacji. Brak dokładniejszych oszacowań tego zagadnienia zmusza nas do podjęcia na szeroką skalę badań dotyczących wielkości i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu w populacji Gminy Kraków. W wyniku reform administracji państwowej oraz służby zdrowia z obszaru Krakowa znika wiele miejsc leczenia lub ulegają znacznemu ograniczeniu możliwości placówek – w związku z tym należy w oparciu o analizę potrzeb wspierać tworzenie nowych bądź rozwijać istniejące placówki. Zakłady te powinny spełniać standardy dotyczące wymagań lokalowych, programowych oraz kwalifikacji personelu. Wymaga to nakładów inwestycyjnych oraz organizowania i dofinansowania szkoleń dla personelu. Doraźnie należy dofinansowywać poszerzanie oferty terapeutycznej, zwłaszcza dla członków rodzin z problemem alkoholowym. Nowym wyzwaniem jest potrzeba powołania Poradni dla dzieci i młodzieży w zakresie nadużywania alkoholu. Poradnia taka może powstać na bazie krakowskiego centrum terapii uzależnień. Program zakłada też wspieranie instytucji rehabilitacyjnych oraz programów dalszego zdrowienia dla alkoholików i ich rodzin. Dodatkowym zadaniem jest utrzymanie punktu konsultacyjnego przy Izbie Wyrzeźwień.

IV. Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zespół interwencyjny /regulamin i zasady pracy, obsługa/.

2. Porady prawne.

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – to głównie zadanie związane z funkcjonowaniem zespołu interwencyjnego dla mieszkańców Krakowa. Opracowanie regulaminu i zasad pracy Zespołu oraz doprecyzowanie procedur pomocy rodzinom z problemem alkoholowym ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji przemocy rodzinnej i ochrony dzieci. Dodatkowym zadaniem jest zorganizowanie przy zespole poradnictwa prawnego dla rodzin.

V. Zasady wydawania i cofania zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi.

1. Zezwolenia na obrót napojami alkoholowymi wydaje się na okres 3 lat w przypadku napojów przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal), a w przypadku napojów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) – na 5 lat.

2. Warunkiem wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży jest:

a) złożenie kompletnego wniosku, zawierającego następujące załączniki:

- dokument uprawniający do prowadzenia działalności gospodarczej,
- odpis stosownego do rodzaju prowadzonej działalności – zezwolenia właściwej jednostki SANEPID, bądź zaświadczenia w tym przedmiocie,
- odpis zaświadczenia statystycznego REGON,
- oświadczenia o posiadaniu w placówce handlowej lub detalicznej łączności telefonicznej (telefon stacjonarny lub komórkowy),
- oświadczenia o zachowaniu wymogu 100 m odległości, o której mowa w § 1 uchwały Nr LXXI/704/97 Rady Miasta Krakowa z dnia 19 lutego 1997 r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Miasta Krakowa (Gazeta Urzędowa Miasta Krakowa z 1997 r. Nr 5, poz.16 z późniejszymi zmianami- dotyczy sprzedaży detalicznej),

b) uzyskanie opinii właściwej terenowo Rady Dzielnicy o lokalizacji i czasie sprzedaży oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - w przypadku sprzedaży całonocnej oraz niedostosowania się do wymogu odległości 100 m od obiektów użyteczności publicznej.

c) wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal) musi zostać poprzedzone wizją lokalną miejsca wnioskowanej sprzedaży,

d) zmiana warunków zezwolenia w części dotyczącej czasu sprzedaży (detal) oraz czasu podawania i spożywania (gastronomia) napojów alkoholowych poprzedzona zostać musi opinią właściwej terenowo Rady Dzielnicy,

- e) w szczególnie uzasadnionych przypadkach, Prezydent Miasta Krakowa, wydając zezwolenie na obrót napojami alkoholowymi może ustalić inny czas sprzedaży tych napojów niż we wniosku,
- f) w każdym punkcie sprzedaży napojów alkoholowych winny być umieszczone w widocznym miejscu informacje o:
 - rodzaju posiadanych zezwoleń oraz godzinach ich sprzedaży,
 - ustawowym zakazie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
 - szkodliwości alkoholu dla zdrowia,
 - zakazie spożywania alkoholu w miejscu sprzedaży, jeśli to jest punkt sprzedaży na wynos.
 - zakazie sprzedaży alkoholu na wynos, jeśli jest to lokal gastronomiczny.

Komisją właściwą do opiniowania wniosków o cofnięcie zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi w trybie art.18 ust. 6 i 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest Komisja Praworządności i Porządku Publicznego Rady Miasta Krakowa.

3. Wydawanie zezwoleń jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Warunkiem otrzymania jednorazowego zezwolenia jw. jest przedłożenie przez wnioskodawcę:
 - zgody właściwego organu lub instytucji na organizację imprezy na danym terenie lub w lokalu,
 - szczegółowego programu imprezy,
 - wskazania przez organizatora imprezy przedsiębiorcy mającego prowadzić sprzedaż napojów alkoholowych,oraz:
 - uzyskanie opinii Zarządu Miasta Krakowa, po uprzednim zasięgnięciu opinii Komendy Miejskiej Policji w przedmiocie sprzedaży napojów alkoholowych na organizowanej imprezie.
4. W przypadkach organizacji imprez cechujących się dużą frekwencją publiczności (np. "Wianki Krakowskie", Noc Sylwestrowa na Rynku Gł. itp.) – Organizator Imprezy winien podjąć stosowne działania celem spowodowania zwiększenia patroli służb porządkowych: Policji i Straży Miejskiej w aspekcie zabezpieczenia porządku i spokoju publicznego, a miejskie służby kontrolno – porządkowe w przedmiocie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a zwłaszcza posiadania przez osoby prowadzące podobną sprzedaż zezwoleń na taką działalność.
5. Postępowanie w przypadku cofania zezwoleń wynikających z treści art. 18 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
 - a) zebranie we wstępnym postępowaniu wyjaśniającym materiałów uzasadniających wydanie zawiadomienia o wszczęciu podobnego postępowania (skargi obywateli, zawiadomienia właściwych organów, informacje Policji i Straży Miejskiej, prawomocne orzeczenie Kolegium ds. Wykroczeń o ukaraniu sprawcy naruszenia przepisów cyt. pow. Ustawy),

- b) formalne wszczęcie postępowania jak i przeprowadzenie dalszych czynności (przesłuchiwanie stron i świadków, rozprawa administracyjna, gromadzenie innych niezbędnych dowodów, ewentualne zasięgnięcie opinii właściwej terenowo Rady Dzielnicy),
 - c) wystąpienie o opinię do Komisji Praworządności w przypadkach i trybie art. 18 ust. 7 i ust. 6
 - d) wydanie decyzji merytorycznej.
6. W razie bezspornego stwierdzenia faktu sprzedaży napojów alkoholowych osobie nieletniej lub nietrzeźwej - cofnięcie zezwoleń winno objąć wszystkie rodzaje napojów alkoholowych sprzedawane lub podawane w danej placówce detalicznej lub gastronomicznej.
7. Decyzjom o cofnięciu zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi zostanie nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 KPA) - szczególnie przy cofaniu zezwoleń spowodowanych sprzedażą alkoholu osobom nieletnim lub ze względu na zakłócanie porządku publicznego w miejscu sprzedaży, gdyż ta forma naruszenia przepisów ustawy jest naruszeniem interesu społecznego.

VI Kontrola obrotu alkoholem i szkolenia sprzedawców

1. Stałe kontrole sprzedaży (detalicznej i w punktach gastronomicznych) prowadzić będzie Referat Obrotu Napojami Alkoholowymi Wydziału Spraw Administracyjnych UMK przy udziale funkcjonariuszy Policji oraz Inspekcji Handlowej. Straż Miejska w ramach swoich obowiązków będzie czuwała nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców zasad obrotu napojami alkoholowymi zgodnie z warunkami zawartymi w udzielonych zezwoleniach oraz ograniczenia dostępności do alkoholu.
2. Szkolenia sprzedawców zostaną zorganizowane przez Wydział Spraw Społecznych w porozumieniu Wydziałem Spraw Administracyjnych.